

“La ultradreta actua amb impunitat”

Considereu que el procés té una especial importància, atesa la impunitat amb què actua la ultradreta al País Valencià?

—Aquest judici posa punt i final, d'alguna manera, al discurs de les tribus urbanes. No es tracta de joves embogits o de grups urbans que s'emborratxen, com s'ha dit en alguns moments. Som davant d'una organització nazi, de caràcter hitlerià, organitzada en el temps, configurada per persones molt conegudes i amb una àmplia trajectòria en la ultradreta, alguns amb antecedents per homicidi, com és el cas de Pedro Cuevas, i detencions per lesions. El judici ha de posar punt i final al discurs que banalitzava el problema. I ha de reconèixer l'existència del problema i liquidar la indolència institucional. Banalització i indolència són dos problemes afegits, especialment al País Valencià, on hi ha hagut una manca de resposta davant les agressions continuades. Hi ha una situació d'impunitat. I el judici hauria de ser un “ja en tenim prou!”. Tot i que som conscients que hem de treballar encara molt per posar fi a aquella situació d'impunitat. Per això ens hem organitzat en una plataforma d'unitat popular, un cas únic a tot l'Estat de resposta unitària contra el feixisme, el racisme, l'homofòbia i unes altres manifestacions d'intolerància, perquè hi ha hagut col·lectius molt diversos afectats per les agressions. El que agrupa a la plataforma és una resposta solidària d'organitzacions i col·lectius que han estat atacats. Com a nazis que són, aquells grups veuen el diferent com a enemic i, molt important, com a vida sense valor. Des de la seua mirada de superioritat, tot el que és diferent ho veuen atacable. És una mena de microfísica d'Auschwitz: en aquell camp d'extermini eren tots, gitanos, immigrants, jueus, homosexuals, gent d'esquerra... Aquest tipus de grups reproduïen a escala l'atac a la diversitat que suposà el genocidi que simbolitzava Auschwitz.

Esteban Ibarra, president de Moviment contra la Intolerància, entitat fundada el 1992 i membre en la plataforma valenciana Acció Popular contra la Impunitat, present com acusació en el ‘cas Pànzer’, combat en primera línia fenòmens de racisme, xenofòbia i intolerància i atén les seues víctimes. Amb ell analitzem el procés contra els ultradetrans valencians i les seues implicacions.

PEATS I CAMPS

—En l'època en què es desarticula el Frente Anti Sistema (FAS) té lloc també la desarticulació d'uns altres grups a nivell de l'Estat com ara Blood & Honour. Però el procés és molt més ràpid: el judici se celebra el 2010 i el 2011 el Tribunal Suprem ratifica la sentència. Sent casos amb molts paral·lelismes, FAS es jutjarà amb quatre anys de diferència.

—L'operació Pànzer té lloc de manera simultània a les operacions Punyal i Espasa contra grups amb epicentre a Barcelona i Madrid, Hammerskin i Blood & Honour, respectivament. El

tercer grup potent, amb una organització molt forta, era FAS. Els altres processos tarden un temps perquè, com en el cas de Pànzer, hi ha moltes persones imputades, 18 o 20. Però aquells casos queden resolts el 2010. En cavi, Pànzer té una dilació que molt ens temem que va a beneficiar els imputats, perquè de 2005 a 2014 han passat molts anys. La instrucció ha estat dilatada i el sumari és complex, però al nostre criteri el judici s'hauria d'haver resolt abans. Hi ha un primer element de retard que ens crida l'atenció.

—Un altre element cridaner és la destrucció de les armes intervingudes. D'alguna manera, el procediment està viciat.

—Les armes són una prova important. Als membres de FAS se'ls acusa d'associació il·lícita i tinença il·lícita d'armes. D'armes de foc i d'armes blanques. I ens trobem que les armes han estat destruïdes. Crida l'atenció. La reacció de l'acusació popular ha estat un escrit al jutge perquè clarifiquen on s'ha trencat la cadena de custòdia de les armes, qui és el responsable de la seua destrucció. Pot tenir açò incidència en el judici? Temem que els advocats de la defensa no intentin utilitzar-ho en el sentit d'inexistència de proves, però hi ha un altre tipus d'informes i elements que figuren en el sumari que s'han de considerar. Abans del judici és difícil de saber, però ente-

PRATS I CAMPS

Imatge d'una roda de premsa prèvia al judici amb representants polítics i la plataforma Acció contra la Impunitat.

nem que les armes no s'haurien d'haver destruït. Entenem que s'ha trencat la cadena de custòdia i que hi ha hagut algun error o alguna omissió. Per això hem demanat explicacions.

—**Heu dit que el temps pot actuar a favor dels acusats. Però integrants de FAS com el mateix Cuevas o Alejandro Serrador han continuat vinculats a la ultradreta. No sembla que haja existit propòsit d'esmena en aquesta gent.**

—Parle per mi, però crec que estic interpretant la sensibilitat de tots: el cas més paradigmàtic és el de Pedro Cuevas. Va complir molt poc temps de presó i es va presentar com a candidat per Alianza Nacional a les eleccions municipals a Xiva. En les investigacions de la Guàrdia Civil surt anomenat aquest partit. I el seu cap, Pedro Pablo Peña, que en el seu moment va ser condemnat per terrorisme. A Cuevas se l'identifica com a fabricant de punys americans de ferro que s'empren per colpejar. I els posa com a nom Panzer, un recordatori de la divisió de tancs

de les SS. El nom de la investigació sorgeix arran del seguiment de la distribució dels punys de ferro que fabrica aquest subjecte. Això no impedeix que aparega en les llistes d'un partit a les eleccions. Aquest és el paradigma: una persona que és un assassí, que fabrica armes, que participa en caceres i es presenta a les eleccions per un partit que té com a lemes "nació, raça i socialisme". Seria impensable que això passara amb un membre d'ETA. És l'exemple de com tot el sistema de prevenció d'aquest tipus d'organitzacions no ha funcionat fins ara. A més, hi ha uns altres imputats que són regidors, com el de Silla. Estem en aquest punt. A mi m'agradaria que el judici, a més de condemnar-los, obrira nous camps d'intervenció respecte de la impunitat. Perquè continua havent-hi agressions. El judici hauria de responsabilitzar les institucions. Per això hem convidat els eurodiputats i diputats que són sensibles amb el problema perquè moltes de les seues entitats han estat atacades per aquests grups. Convé ressaltar que

no s'està atacant únicament gais o immigrants: s'està atacant partits polítics, periodistes, entitats culturals... A tots aquells que ells consideren enemics. En acabant, és la part de la societat que té uns valors de respecte cap a la diversitat, per això l'ataquen de manera tan ferotge.

—**Hi ha un altre aspecte important: alguns d'aquests individus, els que s'integren en España 2000, tracten d'ocultar els aspectes més violents copiant d'alguna forma el model del Front Nacional francès. Volen aprofitar el context de forta crisi econòmica per atraure gent de les classes populars que ho està passant malament.**

—És un tema diferent del del Frente Anti Sistema, seria l'evolució d'algunes persones. Aquells que poden tenir una representació política i institucional donen aquell tipus de missatge. Però fins a quin punt és creïble? A mi aquestes organitzacions no em mereixen la més mínima credibilitat. L'exemple el tenim amb el Front Na-

cional. Modera el seu discurs per tal de confondre l'electorat i guanyar les eleccions. Però tres dies després dels comicis, el pare de Marine Le Pen, Jean Marie Le Pen, fundador del partit, parla de resoldre el tema de la immigració amb el virus d'Ebola. I diu que el patiment dels jueus fou un invent i que continuen sent un perill per a Europa. Això denota que hi ha un doble discurs. Un, el discurs del sentiment, que es reflecteix perfectament en Le Pen pare. I l'altre el que volen vendre a l'opinió pública per no espantar-la. Més encara quan la memòria està recent en tots els llocs. Fins i tot en països centreeuropeus on el nazisme fou derrotat però hi ha consciència del perill i de què fou el causant de la Segona Guerra Mundial i de l'horror de l'Holocaust. Però a Espanya hi ha encara més consciència, perquè la dictadura arribà fins l'any 1975, hi hagué una repressió brutal i està més present en la memòria. Per tant, aquesta mena de grups, que evoquen personatges terribles, no em mereixen cap tipus de crèdit tot i que canvien l'epidermis.

—**Perquè la xenofòbia, l'odi a l'estranger, continuen presents, l'aversió al sistema democràtic...**

—I l'odi al diferent. L'odi als *hippies* ha costat moltes agressions, com també a la cultura *punk*. El meu treball fonamental aquests 20 anys ha estat atendre víctimes. He atès més de 1.200 víctimes i no eren únicament immigrants. Hi havia majoria d'immigrants, però uns altres eren negres, xinesos, *punkies*, joves d'esquerres... Periodistes. Els grups neonazis en general tenen un lema: "Periodistes terroristes". Frente Anti Sistema era una de les organitzacions més potents que hi havia el 2005 que, juntament amb Blood & Honour i Hammerskin i una constel·lació de grups autònoms que es connectaven per Internet i coincidien en determinats esdeveniments, cas d'un reconeixement anual a les Waffen SS. Allí coincideixen amb nazis de tota Europa. El sumari del *cas Pànzer* reflecteix que els membres de FAS tenen previst participar-hi juntament amb unes altres organitzacions. Cal destacar que FAS tenia una estructura jeràrquica i disciplinada, un dels elements que es posà en evidència arran de la investigació

“On actua la ultradreta hi ha una suspensió de drets fonamentals i de la llibertat”

de la Guàrdia Civil. Existeix una junta de comandament, hi ha caps de grup i una militància. S'arriba a parlar de 70 persones vinculades a FAS.

—**Amb relació a allò que comentàveu del odi al diferent, al País Valencià hi ha la peculiaritat de l'anticatalanisme.**

—La catalanofòbia.

—**Sí. Heu fet un seguiment com a Moviment contra la Intolerància de les agressions per aquest motiu?**

—Hi ha entitats com Acció Cultural que, precisament, han sofert atacs per la seua dimensió cultural. Això són manifestacions de catalanofòbia, de rebuig a una mirada, a un corrent de pensament que, en qualsevol sistema democràtic, però també en el nostre, està garantit. La Constitució empara el lliure exercici de la cultura, la convicció, el pensament... El que reflecteixen aquestes agressions és que hi ha una suspensió de drets fonamentals, és el que cal entendre. On són actives aquestes organitzacions se suspèn la llibertat, se suspèn els drets fonamentals, la igualtat. És un atemptat contra la convivència. Per això no poden ser lícites, perquè estan promovent l'odi, la discriminació, la violència. Fins ara sols es parlava de racisme, però no és un problema únicament de racisme: hi ha xenofòbia, antisemitisme, homofòbia, islamofòbia, catalanofòbia. Distintes formes d'intolerància en què es nega el dret a existir de la diversitat. I això és terrible. Aquests són gent que fa el que diu. No és propaganda. La propaganda precedeix l'acció. I això és el que demostren els atestats de la Guàrdia Civil en el *cas Pànzer*. Ells no diuen que promouen el proselitisme o la ideologia. Això ho fan les sectes. Però no les que danyen la generalitat, sinó els elements sectaris. Açò no és una secta, és una organització criminal que promou l'odi i la violència cap al que

ells consideren que no poden acceptar. I ho fan: donen pallisses a les seues víctimes i organitzen caceres. Això és el que evidencia el treball d'investigació ardu que es va fer durant dos anys a través dels documents intervinguts i de les escoltes telefòniques. Els advocats de la defensa argumentaran que les escoltes no són vàlides i que els documents no eren seus. Però d'això tracta el judici, com tots els judicis penals, de clarificar les responsabilitats individuals. No es tracta d'una causa general, encara que seu al banc una ideologia. Cal recordar que el nacionalsocialisme fou condemnat pel tribunal de Nüremberg per genocidi, per ser una ideologia genocida. I fer apologia d'aquesta ideologia hauria de ser contemplat com a delictes. Ací hi ha un debat de fons que espere que es pugui resoldre els propers mesos en l'àmbit de la reforma del codi penal. La Unió Europea va traure una directiva contra el racisme i la xenofòbia que diu clarament que fer apologia de l'Holocaust, justificar-lo o negar-lo, és un delictes que ha de ser sancionat penalment. Ací ens falta recorregut perquè hi hagué una involució arran d'una sentència del Constitucional que va guanyar Pedro Varela [propietari de la Llibreria Europa de Barcelona que va negar l'Holocaust] perquè el tribunal li va reconèixer el dret a la llibertat d'expressió. Espere que això es corregisca perquè les directives europees van en sentit contrari. Aquest judici té una dimensió que va més enllà de quatre navalles intervingudes a uns nazis.

—**Hauria de tenir un efecte exemplaritzant?**

—No m'agrada aquella paraula perquè contribueix a la victimització dels acusats. El judici hauria de tenir un efecte de justícia amb relació als manaments internacionals de drets humans. Si fóra així, no haurien existit aquestes organitzacions. El que ha passat és terrible: Blood & Honour estava legalitzada com a associació cultural. Sona a broma però és molt seriós: des de Lucrecia Pérez [la immigrant dominicana assassinada el 1992] fins avui, hi ha hagut 80 homicidis com a conseqüència de l'odi.

Xavier Aliaga